

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z odwołania O. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. przeciwko Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego z udziałem zainteresowanego P. spółki akcyjnej w W. o zatwierdzenie stawek jednostkowych opłaty podstawowej, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 11 czerwca 2026 r., na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 września 2023 r., sygn. VII AGz 86/23,

- 1. podejmuje zawieszone postępowanie w sprawie;**
- 2. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 3. zasądza od O. sp. z o.o. w G. na rzecz Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego oraz P. spółki akcyjnej w W. po 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem postępowania kasacyjnego.**

[kf]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 września 2023 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie sygn. VII AGz 86/23 z odwołania O. sp. z o.o. w G. (dawniej O. Spółki Akcyjnej z siedzibą w P.) przeciwko Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego z udziałem zainteresowanego P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. o zatwierdzenie stawek jednostkowych opłaty podstawowej na skutek zażalenia powódki Sądu

Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 listopada 2022 r., XVII AmK 6/22 postanowił: (1) odrzucić zażalenie na punkt pierwszy zaskarżonego postanowienia; (2) oddalić zażalenie w pozostałym zakresie; (3) zasądzić od O. Spółki Akcyjnej z siedzibą w P. na rzecz P. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Powód we wniesionej skardze kasacyjnej wskazał, że zaskarża opisane Postanowienie Sądu Apelacyjnego w części, to jest w zakresie punktu 2. We wniosku kasacyjnym domagał się natomiast uchylenia zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w całości i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie.

Odpowiedź na skargę kasacyjną wnieśli zarówno pozwany jak i uczestnik postępowania (zainteresowany).

Pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o oddalenie skargi z uwagi na fakt, iż skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw; oddalenie wniosku powoda o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych.

Zainteresowany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek, względnie o oddalenie skargi, jako nie mającej uzasadnionych podstaw, oddalenie wniosku powoda o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie, w każdym przypadku zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 18 lipca 2024 r., II NSK 39/24 zawiesił postępowanie w rozpatrywanej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam*, z uwagi na konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21), w terminie tam zakreślonym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

W związku z naruszającym zasadę lojalnej współpracy niewykonaniem przez ustawodawcę wyżej wskazanych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakreślonym terminie, jak i w terminie dodatkowym, a także w związku z brakiem wiarygodnych informacji o perspektywie wprowadzenia wymaganych zmian legislacyjnych usuwających stwierdzone wady procesowe, Sąd Najwyższy stwierdza, że dalsze oczekiwanie na ich usunięcie przez ustawodawcę nie jest celowe i może skutkować naruszeniem innych wartości i obowiązków prawnych. Rzetelne rozpoznanie sprawy powinno bowiem następować w rozsądnym terminie.

W dniu 15 maja 2026 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, działając na podstawie art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 9a ust. 1 i art. 11d ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1186) oraz art. 29a ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 2026, poz. 513) kwalifikowaną większością 3/5 głosów powołał 15 sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa.

W tej sytuacji, Sąd Najwyższy uznał, że podjęcie na podstawie art. 180 § 1 pkt 4 k.p.c. *per analogiam* zawieszono postępowania jest uzasadnione.

W art. 398⁴ § 1 k.p.c. wymieniono tak zwane elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej - części składowe pisma procesowego wnoszonego przez skarżącego, sprawiające, że pismo to stanowi skargę kasacyjną, polegające między innymi na oznaczeniu orzeczenia, od którego jest ona wnoszona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1 tego przepisu) a także wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3 tego przepisu). Ze względu na wysoce sformalizowany charakter skargi jako nadzwyczajnego środka prawnego wnoszonego od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie oraz obowiązek jej sporządzenia przez fachowych pełnomocników procesowych, jakiegokolwiek braki w zakresie tych elementów nie podlegają naprawieniu w drodze postępowania sanacyjnego, lecz powodują odrzucenie skargi *a limine* (tak postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2023 r., I CSK 4727/22).

Zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia muszą być ze sobą ściśle skorelowane; skutkiem niezachowania tego wymagania jest odrzucenie skargi ze względu na nieusuwalne braki elementów konstrukcyjnych skargi. W razie zaskarżenia jedynie części wyroku sądu drugiej instancji, wymagania przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. są spełnione tylko wówczas, gdy określono precyzyjnie zakres zaskarżenia i zgodny z nim zakres żądania uchylenia lub uchylenia i zmiany zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10 oraz z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13).

Jak wskazywał też w swym orzecznictwie Sąd Najwyższy, spełnienie powyższych wymagań nie może być uznane za nadmiernie skomplikowane lub kłopotliwe zarówno ze względu na okoliczność, że wszystkie elementy konstrukcyjne, niepodlegające czynnościom zmierzającym do usunięcia braków, są klarownie wskazane w art. 398⁴ § 1 k.p.c., jak i obowiązujące w postępowaniu kasacyjnym obowiązkowe zastępstwo stron przez profesjonalnych pełnomocników, zasadniczo adwokatów lub radców prawnych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2020 r., III CSK 149/19).

We wniesionej skardze kasacyjnej występuje rozbieżność pomiędzy wskazanym przez skarżącego zakresem zaskarżenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 29 września 2023 r., w sprawie sygn. VII AGz 86/23 tj. zaskarżeniem „w części, tj. pkt 2”, a wnioskiem o uchylenie tego samego postanowienia „w całości” i wobec tego nie ma korelacji między zakresem zaskarżenia, a zakresem wniosku kasacyjnego. Tego rodzaju brak skargi kasacyjnej ma charakter nieusuwalny.

Niezsynchronizowanie zakresu zaskarżenia i wniosku skargi powoduje, że niemożliwe staje się ustalenie granic kognicji Sądu Najwyższego oraz zakresu jego ingerencji w treść prawomocnego postanowienia Sądu drugiej instancji; pismo takie nie spełnia konstrukcyjnych wymagań skardze kasacyjnej, a w konsekwencji podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 4 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 w związku z

§ 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2026, poz. 118).

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[kf]

[r.g.]